

אסור לאכול חדש

כתוב בתורה ולחם וקלי וקרמל לא תאכלו עד עעם היום הזה פ' שאסור לאכול
מתבואה חדשה (חטה, שעורה, כוסמת, שיבולת שועל, ושיפון) עד תחילת ליל י' ניסן בארץ ישראל
ובחוץ לארץ עד תחילת ליל י"ח בניסן, והנה איתה באחרונים שו"ע א"ח סי' תפ"ט דהעולם
סומכין על מקצת הראשונים שסוברין שחדש בחול אינו אסור אלא מד"ס ולא גזרו אלא
במקומות הסמוכין לא"י. ויש שלמדו עליהם זכות שסוברין שחדש אינו נוהג אלא בתבואה
שהוא של ישראל בשעת קצירה ולא בשל גוי. ובשו"ע הרב א"ח סי' תפ"ט, וז"ל; אבל כל
בעל נפש לא יסמוך על המתירין הללו ויחמיר לעצמו בכל מה שאפשר לו,
כהסכמת רוב הראשונים והאחרונים שהחדש נוהג מן התורה אף בחול
ובכל מקום אף בשל גוי, כי כן עיקר. ועי' בי"ד סי' רצ"ג כל פרטי דין החדש עכ"ל.
ובביאור ההלכה סימן תפ"ט וז"ל אף דלא נכלל גם בזה למחות בהעולם שנהג
להקל וכפ"ש האחרונים, אבל ראוי ונכון להחמיר לעצמו עכ"פ בזה דהלא לגדולי
הראשונים הוא דאורייתא הלא הטה הרי"ף והרא"ש והרמב"ם, וסמ"ג, ועייטור,
ומרדכי, ובשם ראבי"ה, והגה"ע, וריטב"א, ואף להאמר זרוע שמעיד שהוא
מדרבנן בחול לא סמך ע"ז להקל אלא בספק דאין יש לסמוך בשעת הדחק ע"ז
הסוברים דרבנן והוי ספיקא דרבנן אבל לא בודאי חדש, ואין לנו מקילים רק וכו',
והם יחידאני נגד כל הני רבותאי הנ"ל, וגם כמה מן האחרונים המקילין לא רצו להקל אלא
בספק ולא בודאי, וגם בשו"ע כאן (א"ח) ובי"ד הלא סתמו כהפוסקים דהוא דאורייתא
בכל עוונת וגם הרבה מן האחרונים תפסו כן לעיקר, ע"כ בודאי מן הראוי ונכון לחוש
לכל זה. ולפרש עכ"פ מן ודאי חדש, וכנ"ל. ומי שירצה לשום לב ע"ז יוכל להשיג
גם בחורף מיענים אלו מתבואה ישנה עכ"ל. והנה נודע לרבים כי כאן בארצות הברית
מוכרים למדינות אחרות הישן ולהמדינות שבארה"ב מוכרין החדש. ובימים הקדמונים הי' יותר
קשה לדקדק באיסור חדש באותם המיענים שהי' בהם חשש (שעורים עפ"י רוב) שלא הי' להם
מן הישן לכ"כ. לא כן בזמננו שיש ב"ה די והותר מן הישן, אם רק רוצים לקנותו, ושמענו מכמה
וכמה בני אדם ת"ח יראים ושלמים ופשיטי המון עם שהי' חפצים להיות מן המדקדקים
בזה, והדבר קשה להם מאד מחמת שהבתי אונפים (בעקעריס) וגם שאין מאכלים שקונים
בהחנייות מוכרים חדש וידוע לכל שבקצת השתדלות ורצון טוב מבעל הבעקעריס יכולין
להנהיג בכל גבולות מקומות היהדות החרדית שלא יהיו מוכרים רק מתבואה
ישנה וידוע שמשרשי המצוה הזאת הוא האמונה בד' שבורא ומפעיא התבואה בכל שנה
ושנה ואין מן הראוי ליהנות ממנה עד שירים ממנה חלק לד' כעין תרומה, וראוי לעורר
דהרבה מצוות התלויות בארץ אינו נוהגות בחול כגון תרומות ומעשרות וכו', וחדש
הוא מן המצוות היחידות הנוהג ג"כ בחול כנ"ל והי' מן הראוי להתחזק בזה הענין, וכל מה
שבכוחך עשה. ועכשיו בזמן הקיצ הוא הזמן שצריכים להתעורר ולעורר ע"ז הענין כדי שבעזרת
בחורף הבעל"ט יהי' הכל מתוקן על הצד היותר טוב. וברצות ד' דרכי איש בדרך שאדם וועה לילך בה
מוליכין אותו: אור ליום ב' לסדר, אם בחוקותי תלכו. וגו' ואכלתם יין נישן התשמ"א לפג-פה-ברוקלין, נ"י.

ועד לחינוך המצוות